

*Oksana Karpenko, Ph.D., associate professor
(associate professor of Department «Economics and management», Kyiv state
maritime Academy after Hetman Petro Konashevych-Sahaidachny)*

CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR THE DEVELOPMENT OF TRANSPORTATION AND LOGISTICS COMPANIES

Transportation is one of the basic industries of the national economy, effective functioning of which is a prerequisite for economic growth, for the increase of national economy's competitiveness and people's standards of living. One of the priorities for Ukraine's economy is formation of an efficient transportation and logistics infrastructure and development of transportation and logistics companies with a view to gradually integrating national transportation and logistics system of physical distribution into European system and a world one that will allow our country to enter the world community as an equal partner.

Nowadays the leading world trends in transportation are migration to logistics technologies and enhancement of the role of transport logistics. The most effective direction of the development of transport sector of Ukraine can be formation of the transportation and logistics system. One of the main problems of the formation of integrated transportation and logistics infrastructure is a lack of transportation and logistics centers. Among other things, the transportation and logistics centers should become a launching complex, around which transportation and logistics clusters will be gradually formed.

Development of transportation and logistics centers and clusters is possible through the establishment of partnership and close cooperation of all links of the logistics chain – from producer to consumer. Therefore, it would be expedient to introduce a concept "transportation and logistics companies" including suppliers of transportation, infrastructure and logistics services. It is transportation and logistics companies provide a successful execution of functions and tasks of transportation and logistics centers and clusters. Today the development of transportation and logistics companies should be based on the principles of innovation and integration cooperation in the formation and functioning of transportation and logistics centers and clusters.

Formation of a network of transportation and logistics centers and clusters will enhance the efficiency of transportation and logistics systems and the entry of Ukraine into European and global transport space; will accelerate the implementation of efficient transport technologies (multimodal transportation, intelligent transport systems, logistic transportation technologies, etc.); will minimize overall logistics cost through a whole chain of cargo delivery; will form an integrated information and analytical system to control the processes of transportation and logistics services; will ensure the development of transportation and logistics infrastructure and transportation and logistics companies.

© Karpenko O.O., 2015

Key words: transportation and logistics companies, transportation and logistics center, transportation and logistics cluster

Оксана Карпенко, к.е.н., доц.

(доцент каф. «Економіки і менеджменту», Київська державна академія водного транспорту імені гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного)

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Транспорт – одна з базових галузей національної економіки, ефективне функціонування якої є необхідною умовою для економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності національної економіки і рівня життя населення. Одним з першочергових завдань для економіки України є формування ефективної транспортно-логістичної інфраструктури та забезпечення розвитку транспортно-логістичних підприємств з метою поступової інтеграції вітчизняної транспортно-логістичної систем вантажо- та товароруху з європейською та світовою, що буде сприяти входженню нашої країни у світове співтовариство в якості рівноправного партнера.

Провідними сучасними світовими тенденціями на транспорті є перехід на логістичні технології роботи та підвищення ролі транспортної логістики. Найбільш ефективним напрямом розвитку транспортного сектору України може бути формування транспортно-логістичної системи країни. Однією з основних проблем формування цілісної транспортно-логістичної інфраструктури є недостатність транспортно-логістичних центрів. Поряд з іншим, транспортно-логістичні центри мають стати пусковим комплексом, навколо яких поступово будуть формуватися транспортно-логістичні кластери.

Розвиток транспортно-логістичних центрів та транспортно-логістичних кластерів є можливим завдяки формуванню партнерських відносин та тісної взаємодії усіх ланок логістичного ланцюга від виробника до споживача. Тому є доцільним ввести поняття «транспортно-логістичні підприємства», що включає постачальників транспортних, інфраструктурних та логістичних послуг. Саме транспортно-логістичні підприємства забезпечують успішне виконання функцій та завдань транспортно-логістичних центрів та кластерів. Розвиток транспортно-логістичних підприємств сьогодні має базуватися на принципах інноваційно-інтеграційної взаємодії при формуванні та функціонуванні транспортно-логістичних центрів та транспортно-логістичних кластерів.

Формування мережі транспортно-логістичних центрів та транспортно-логістичних кластерів сприятиме підвищенню ефективності транспортно-логістичної системи та входженню України в європейський та світовий транспортний простір, дозволить прискорити впровадження ефективних транспортних технологій (змішаних перевезень, інтелектуальних транспортних

ЗАГАЛЬНОТРАНСПОРТНІ ПРОБЛЕМИ

систем, логістичних транспортних технологій тощо), мінімізувати загальні логістичні витрати впродовж повного ланцюга доставки вантажу, сформувати інтегровану інформаційно-аналітичну систему управління процесами транспортно-логістичного обслуговування, забезпечити розвиток транспортно-логістичної інфраструктури та транспортно-логістичних підприємств.

Ключові слова: транспортно-логістичні підприємства, транспортно-логістичний центр, транспортно-логістичний кластер

Оксана Карпенко, к.э.н., доц.

(доцент каф. «Экономики и менеджмента», Киевская государственная академия водного транспорта имени гетмана Петра Конашевича-Сагайдачного)

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ РАЗВИТИЯ ТРАНСПОРТНО-ЛОГИСТИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Транспорт – одна из базовых отраслей национальной экономики, эффективное функционирование которой является необходимым условием для экономического роста, повышения конкурентоспособности национальной экономики и уровня жизни населения. Одной из первоочередных задач для экономики Украины является формирование эффективной транспортно-логистической инфраструктуры и обеспечение развития транспортно-логистических предприятий с целью постепенной интеграции отечественной транспортно-логистической систем грузо – и товародвижения с европейской и мировой, что будет способствовать вхождению нашего государства в мировое сообщество в качестве равноправного партнера.

Ведущими современными мировыми тенденциями на транспорте является переход на логистические технологии работы и повышения роли транспортной логистики. Наиболее эффективным направлением развития транспортного сектора Украины может быть формирование транспортно-логистической системы страны. Одной из основных проблем формирования целостной транспортно-логистической инфраструктуры является недостаточность транспортно-логистических центров. Транспортно-логистические центры должны стать пусковым комплексом, вокруг которых постепенно будут формироваться транспортно-логистические кластеры.

Развитие транспортно-логистических центров и транспортно-логистических кластеров станет возможным благодаря формированию партнерских отношений и тесного взаимодействия всех звеньев логистической цепи от производителя до потребителя. Поэтому целесообразно ввести понятие «транспортно-логистические предприятия», которое включает поставщиков транспортных, инфраструктурных и логистических услуг, обеспечивающих успешное выполнение функций и задач в транспортно-логистических центров и кластеров. Именно транспортно-логистические предприятия обеспечивают

віполнение функций и заданий транспортно-логистических центров и транспортно-логистических центров и кластеров. Развитие транспортно-логистических предприятий сегодня должно базироваться на принципах инновационно-интеграционного взаимодействия при формировании и функционировании транспортно-логистических центров и транспортно-логистических кластеров.

Формирование сети транспортно-логистических центров и транспортно-логистических кластеров. будет способствовать повышению эффективности транспортно-логистической системы и вхождению Украины в европейское и мировое транспортное пространство, позволит ускорить внедрение эффективных транспортных технологий (смешанных перевозок, интеллектуальных транспортных систем, логистических транспортных технологий), минимизировать общие логистические затраты в течение полной цепи доставки груза, сформировать интегрированную информационно-аналитическую систему управления процессами транспортно-логистического обслуживания, обеспечить развитие транспортно-логистической инфраструктуры и транспортно-логистических предприятий.

Ключевые слова: транспортно-логистические предприятия, транспортно-логистический центр, транспортно-логистический кластер.

Problem formulation. Transportation complex is a great system, the essence of which is a combination of time and space for the timely and safe delivery of cargo with minimal costs. A single transport technology requires a continuous transport process with minimization of failure situations. Transportation complex that takes into account behavior of external environment, market, different situations, and provides strategic (perspective) solution thereby creating a controlled system, should be based on logistics operating principles.

The transport sector of Ukraine can perform its rightful role in the postcrisis development of economy, in case of gradual integration into European and global transport network after its appropriate reformation. Reliable international transport communications ensure necessary conditions for accelerated development of the whole globalized economy. Their progressive transformation in Ukraine will also contribute to solving the major problems of today's world in foreign trade operations, and will increase the volume of international traffic. Thus, the integration of national transport infrastructure into a single transnational network becomes a national priority for the coming years [1, p. 4].

Analysis of recent research and publications. In the economic literature of recent years, there appears a number of works that indicate the growing interest of scientists to the problem of enhancement of transportation and logistics system efficiency in Ukraine and development of transportation and logistics companies. The problems of efficiency of transportation and logistics systems and companies have been considered by many authors, such as D.K. Preiher, O.V. Sobkevych, O.J. Yemelianova [1], O.I. Nikiforuk [5, 8], O.B. Pikulyk [6], O.V. Sobkevych, K.M. Mykhailychenko, O.J. Yemelianova [7], L.M. Bandorina, L.I. Lozovska [9], V.V. Brahinskii [10], N.V. Parkhaeva, B.V. Kolosova [11] and others. The works of N.M. Dashchenko [12], T.A. Prokofeva [13] and others are dedicated to the formation problems of transportation and logistics network in Ukraine based on the transportation and logistics centers. The problems related to the development of transportation and logistics clusters were investigated by: E.S. Alosynskii, K.V. Bilan [14], E.M. Sych, O.V. Bojko [15] and others.

Unsolved part of the general problem. At the same time a number of practical aspects to ensure development of transportation and logistics companies remains insufficiently investigated.

The aim of the article is to study a feasibility of the formation of transportation and logistics centers, and transportation and logistics clusters to intensify the development of multimodal transportation of cargo in Ukraine.

Presentation of the main research material. Transportation is one of the basic industries of the national economy, effective functioning of which is a prerequisite for economic growth, for the increase of national economy's competitiveness and people's standards of living [2].

In the National Classifier of Ukraine "Classification of Types of Economic Activity DK 009:2010" entered into force on January 1, 2015, it is indicated that transport includes passenger and cargo transportation by rail, pipeline, road, water and air transport, as well as support activities such as the operation of transport infrastructure, operation of terminals and parking, cargo-handling operations, storage, and so on [3].

Transportation of passengers, cargo, baggage and mail, other freight services, maintenance and repair of railroads are carried by railways, shipping companies, economic entities in seaports, automotive, aviation, road companies and organizations, if provided for by their charters [4].

The peculiarity of the modern theory of transport and statistical accounting is that transport acts as a type of economic activity that produces services, thereby moving from a traditional sphere of material production to the sphere of providing services, i.e. to the service sector [5, p. 40].

Delivery of transport services such as passenger and cargo transportation in space and time requires transport routes, vehicles, transport companies, appropriate rules and transports technologies, i.e. a high-quality transport infrastructure.

Transport infrastructure is a combination of transport communications, maintenance facilities of passenger and cargo transportation, maintenance and repair facilities that all enable freight services, i.e. the movement of cargo and passengers [6]. The developed transport infrastructure forms a "skeleton" of the territory and is the basis for territorial division of labor, provides dynamic and effective social and economic development of both certain regions and the country as a whole [7].

At the same time the leading world trends in transportation are migration to logistics technologies and enhancement of the role of transport logistics [8]. Transport logistics is a system that takes care of delivery, namely transportation of products from one place to another taking an optimal route. The set of consumers and service providers, as well as control systems used for their provision, vehicles, transport routes, buildings and other property altogether create transportation and logistics system [9].

As international experience shows, the most effective direction of the development of transport sector in Ukraine can be realized by creating a transportation and logistics system (TLS) of the country which provides an interaction of all participants of the transportation and distribution process in organizational and economic, technical, technological and informational aspects under cargo flows, and also gives an opportunity to take a competitive position in the international market of transportation and logistics services [10].

For a well-functioning transportation and logistics system, an appropriate transportation and logistics infrastructure is needed. Transport logistics infrastructure includes: transport routes of all transportation modes, as well as transportation hubs and buildings that allow the storage of goods together with their technical equipment, devices and

means of processing and transmitting information along with appropriate software. Transportation and logistics infrastructure must provide a clear and continuous performance of all logistics functions [9].

One of the main problems of the formation of integrated transportation and logistics infrastructure is a lack of transportation and logistics centers that make it possible to optimally organize a distribution of material flow, inventory management, change transportation modes, as well as provide storage services. It is transportation and logistics centers that meet international standards of cargo handling, and are essential links in the transportation and logistics infrastructure, since they provide its coordination, integration of the systems of trafficking and transportation, handling and transportation systems, relationships with manufacturers, carriers, banks, insurance companies and consumers [11].

Transportation and logistics center promotes a coordination of the usage of various transport modes, performs cargo-handling operations and intermodal exchange, provides short-term and long-term storage of goods, performance of necessary customs procedures, stock counts, and cargo forwarding, provides a full range of maintenance and commercial and business services, and participates in delivery of goods to customers using modern technologies [12].

Transportation and logistics centers become more important also due to the fact that they should become the launching complex, around which transportation and logistics clusters will be gradually formed.

Transportation and logistics cluster is an intersectoral voluntary association of enterprises, transportation and logistics infrastructure, public and other organizations, specializing in cargo transportation, storage and handling, forwarding services, logistics services and management, cooperation with scientific and educational institutions, state and regional authorities to improve competitiveness at the domestic and global market of transportation and logistics services [13].

Transportation and logistics clusters is a new stage in the development of transportation and logistics systems on the principles of voluntary association of enterprises that are their links and maintain their independence in its community, as they contribute to a more efficient use of transportation and logistics capabilities.

The main objectives of transportation and logistics clusters are: development and modernization of infrastructure (roads, railways, warehouses, distribution centers, etc.), establishment of a modern logistics terminal, geographical expansion of transportation services, stimulation of innovative activity and introduction of new technologies into the logistics industry [14].

A successful functioning of transportation and logistics centers and clusters is possible through the establishment of partnership and close cooperation of all links of the logistics chain – from producer to consumer. Therefore, it would be expedient to introduce a concept “transportation and logistics companies” including suppliers of transportation, infrastructure and logistics services. It is transportation and logistics companies provide a successful execution of functions and tasks of transportation and logistics centers and clusters.

Cluster formation is associated with the establishment of cooperation between transportation and logistics companies, as a result of which economic, technological and organizational conditions for the joint venture are created. The relations within such cluster are based on a confidential interaction between carriers, clients, intermediaries, customs office, bank and a number of other contractors. The development of transportation and logistics cluster is also carried out on the basis of partnership agreements between the various branches of transportation – provision of integrated services to consumers, devel-

ЗАГАЛЬНОТРАНСПОРТНІ ПРОБЛЕМИ

opment of a scheme of interaction between them, creation of a unified logistics database to select an optimal route for transportation of the customers' cargo and analysis of all provided transport services, as well as analysis of cargo flows, creation and development of a single transport infrastructure [15].

Conclusions and recommendations. Nowadays the development of transportation and logistics companies should be based on the principles of innovation and integration cooperation in the formation and functioning of transportation and logistics centers and clusters. In its turn, the formation of a network of transportation and logistics centers and clusters will enhance the efficiency of transportation and logistics systems and the entry of Ukraine into European and global transport space; will accelerate the implementation of efficient transport technologies (multimodal transportation, intelligent transport systems, logistic transportation technologies, etc.); will minimize overall logistics cost through a whole chain of cargo delivery; will form an integrated information and analytical system to control the processes of transportation and logistics services; will ensure the development of transportation and logistics infrastructure and transportation and logistics companies.

Further studies will be devoted to substantiation of innovation and integration paradigm of transportation and logistics companies' clustering.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Стратегічні напрями розвитку транспортної галузі України у післякризовий період: аналіт. доп. [Текст]*/Д.К. Прейгер, О.В. Собкевич, О.Ю. Ємельянова; за заг. ред. Я.А. Жаліла. – К. : НІСД, 2012. – 112 с.
2. *Про схвалення Транспортної стратегії України на період до 2020 року* [Електронний ресурс]: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.10.2010 № 2174-р. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2174-2010-%D1%80>
3. *Національний класифікатор України «Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010»* [Електронний ресурс]: Наказ Держспоживстандуарту України від 11.10.2010 N 457 – Режим доступу: <http://www.dkrp.gov.ua/info/842>
4. *Про транспорт* [Електронний ресурс]: Закон України від 10.11.1994 N 232/94-ВР. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>
5. *Никифорук О.І. Модернізація наземних транспортних систем України*/О.І. Никифорук; НАН України, ДУ"Ін-т екон. та прогнозув. НАН України". – К., 2014.- 440 с.
6. *Пікулик О.Б. Пріоритетні напрями розвитку транспортної системи Західного регіону України в умовах європейської інтеграції* / О.Б. Пікулик // Науковий . вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – 2008. – № 7. – С. 284–291. (Серія : Економічні науки).
7. *Механізми ефективного використання та розвитку потенціалу транспортно-дорожнього комплексу України: аналіт. доп. [Текст]*/ О.В. Собкевич, Михайличенко К. М., О.Ю. Ємельянова. – К.: НІСД, 2014. – 60 с.
8. *Никифорук О.І. Становлення і функціонування транспортно-логістичної інфраструктури в Україні* [Текст]: автореф. дис.... канд. екон. наук: 08.10.01 / О.І. Никифорук; Рада по вивченю продуктивних сил України Національна академія наук України. – Київ, 2005. – 22 с.
9. *Бандоріна Л.М. Аналіз механізму функціонування транспортно-логістичних систем* / Л.М. Бандоріна, Л.І. Лозовська // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. – 2014. – Вип. 4. – С. 55-64.
10. *Брагінський В.В. Розвиток транспортно-логістичної системи як форма реалізації транзитного потенціалу України* [Електронний ресурс] / В. В. Брагінський // Державне управління: теорія і практика : наук. фах. вид. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2011. – № 2 – 12 с. – Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/index.htm>
11. *Пархаєва Н.В. Проблеми та перспективи розвитку логістичної інфраструктури в Україні* / Н. В. Пархаєва, Б. В. Колосова // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2013. – Вип. 1(2). – С. 259-263. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Traeiv_2013_1\(2\)_58.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Traeiv_2013_1(2)_58.pdf)
12. *Дашенко Н.М. Розвиток логістичних центрів на сучасному етапі* [Електронний ресурс] / Н.М. Дащенко. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Upsal/2009_6/09dnmcps.pdf.

ЗАГАЛЬНОТРАНСПОРТНІ ПРОБЛЕМИ

13. *Прокоф'єва Т.А.* Кластерний подхід к управлінню розвитком логістичної інфраструктури євроазіатських міжнародних транспортних коридорів [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://www.jura.lt/en/internetpublications/9112-iskirtinis-interviu-vladimiraschikvadz-ekonomika-yrakonkentruta-politikos-iraika>
14. *Альошинський Є.С.* Розробка пропозицій щодо створення транспортно-логістичного кластера Харківської області / Є. С. Альошинський, К. В. Білан // Восточно-Європейский журнал передових технологий. – 2013. – № 3(3). – С. 29-33. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vejpte_2013_3\(3\)_9.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vejpte_2013_3(3)_9.pdf)
15. *Сич Є.М.* Кластерно-логістична модель розвитку національного ринку транспортних послуг / Є.М Сич, О.В. Бойко // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури: Збірник наукових праць: Випуск 36. – Київ: НАУ, 2013. – С. 94-101.

REFERENCES

1. *Stratehichni napryamy rozvityku transportnoi haluzi Ukrayiny u pislyakryzovy period: analit. dop. [Tekst]/D.K. Preyher, O.V. Sobkevych, O.Yu. Yemel'yanova; za zah. red. Ya.A. Zhalila.* – K. : NISD, 2012. – 112 s.
2. *Pro skhvalennya Transportnoi stratehiyi Ukrayiny na period do 2020 roku [Elektronnyy resurs]: rozporiadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 20.10.2010 # 2174-r.* – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2174-2010-%D1%80>
3. *Natsional'nyy klasyfikator Ukrayiny «Klasyfikatsiya vydiv ekonomichnoi diyal'nosti DK 009:2010» [Elektronnyy resurs]: Nakaz Derzhspozhyvstandartu Ukrayiny vid 11.10.2010 N 457* – Rezhym dostupu: <http://www.dkrp.gov.ua/info/842>
4. *Pro transport [Elektronnyy resurs]: Zakon Ukrayiny vid 10.11.1994 N 232/94-VR.* – Rezhym dostupu: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%8B%D2%D1%80>
5. *Nykyforuk O.I. Modernizatsiya nazemnykh transportnykh system Ukrayiny/O.I. Nykyforuk; NAN Ukrayiny, DU"In-t ekon. ta prohnozuv. NAN Ukrayiny".* – K., 2014.- 440 s.
6. *Pikulyk O.B. Priorytetni napryamy rozvityku transportnoi systemy Zakhidnoho rehionu Ukrayiny v umovakh yevropeys'koyi intehratsiyi / O.B. Pikulyk // Naukovyy . visnyk Volyns'koho natsional'noho universitetu im. Lesi Ukrayinky.* – 2008. – # 7. – S. 284–291. (Seriya : Ekonomichni nauky).
7. *Mekhanizmy efektyvnoho vykorystannya ta rozvityku potentsialu transportno-dorozhn'oho kompleksu Ukrayiny: analit. dop. [Tekst]/ O.V. Sobkevych, Mykhaylychenko K. M., O.Yu. Yemel'yanova.* – K.: NISD, 2014. – 60 s.
8. *Nykyforuk O.I. Stanovlennya i funktsionuvannya transportno-lohistychnoyi infrastruktury v Ukrayini [Tekst]: avtoref. dys.... kand. ekon. nauk: 08.10.01 / O.I. Nykyforuk; Rada po vyvchenyyu produktyvnykh syl Ukrayiny Natsional'na akademiya nauk Ukrayiny.* – Kyyiv, 2005. – 22 s.
9. *Bandorina L.M. Analiz mekhanizmu funktsionuvannya transportno-lohistychnoyi system / L.M. Bandorina, L.I. Lozovs'ka // Derzhava ta rehiony. Ser. Ekonomika ta pidpryemnytvo.* – 2014. – Vyp. 4. – S. 55-64.
10. *Brahins'kyy V.V. Rozvytok transportno-lohistychnoyi systemy yak forma realizatsiyi tranzitnogo potentsialu Ukrayiny [Elektronnyy resurs] / V. V. Brahins'kyy // Derzhavne upravlinnya: teoriya i praktyka : nauk. fakh. vyd. Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrayiny.* – 2011. – # 2 – 12 s. – Rezhym dostupu : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/index.htm>
11. *Parkhayeva N.V. Problemy ta perspektyvy rozvityku lohistychnoyi infrastruktury v Ukrayini / N. V. Parkhayeva, B. V. Kolosova // Teoretychni i praktychni aspekti ekonomiky ta intelektual'noyi vlasnosti.* – 2013. – Vyp. 1(2). – S. 259-263. – Rezhym dostupu: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Tpaeiv_2013_1\(2\)_58.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Tpaeiv_2013_1(2)_58.pdf)
12. *Dashchenko N.M. Rozvytok lohistychnykh tsentriv na suchasnomu etapi [Elektronnyy resurs] / N.M. Dashchenko.* – Rezhym dostupu: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Upsal/2009_6/09dnmcps.pdf.
13. *Prokof'єва Т.А. Klasterniy podhod k upravleniyu razvitiem logisticheskoy infrastruktury evroaziatskih mezhdunarodnyih transportnyih koridorov [Elektronnyiy resurs].* – Rezhim dostupa: <http://www.jura.lt/en/internetpublications/9112-iskirtinis-interviu-vladimiraschikvadz-ekonomika-yrakonkentruta-politikos-iraika>
14. *Al'oshyns'kyy Ye.S. Rozrobka propozitsiy shchodo stvorennya transportno-lohistychnoho klastera Kharkiv'skoyi oblasti / Ye. S. Al'oshyns'kyy, K. V. Bilan // Vostochno-Evropeyskyy zhurnal peredovyykh tekhnolohyy.* – 2013. – # 3(3). – S. 29-33. – Rezhym dostupu: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vejpte_2013_3\(3\)_9.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vejpte_2013_3(3)_9.pdf)
15. *Sych Ye.M. Klasterno-lohistychna model' rozvityku natsional'noho rynku transportnykh posluh / Ye.M Sych, O.V. Boyko // Problemy pidvyshchennya efektyvnosti infrastruktury: Zbirnyk naukovykh prats': Vypusk 36.* – Kyyiv: NAU, 2013. – S. 94-101.